

Voorstel van decreet

van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens

houdende de gemeentewegen

CONTEXT

Vlaams Regeerakkoord 2014-2019

*We **moderniseren** de bestaande Buurtwegenwet en stellen de **gemeenten** in staat een weloverwogen tragewegen**beleid** te voeren vanuit een **integrale** beleidsvisie. Het nieuwe decreet vormt het kader voor de actualisatie van de Atlas der Buurtwegen en biedt een optimale **bescherming** van de bestaande of in gebruik zijnde functionele verbindingen. (...)*

CONTEXT

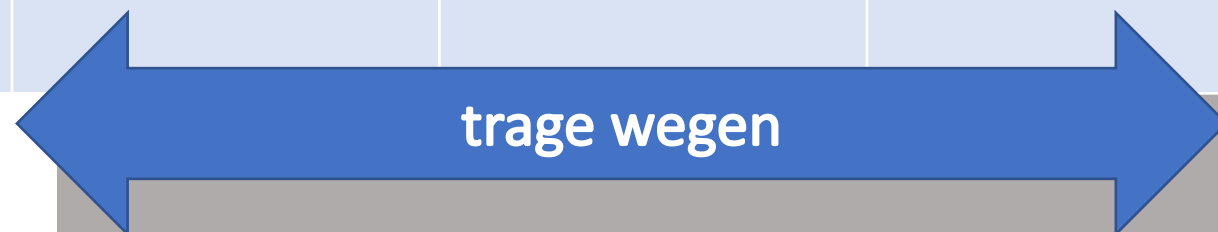

Waarom een nieuw decreet gemeentewegen?

- “buurtwegen” en “trage wegen” zijn twee verschillende begrippen
- ➔ decreet over alle gemeentewegen = wegen in beheer door de gemeente

Wet van de Buurtwegen 1841				Diverse vormen van ontstaan (onteigening, rooilijnplan, bpa/rup, verkaveling, gratis grondafstand, ...)	
"buurtweg"	"buurtweg"	"buurtweg"	"buurtweg"	"gewone weg"	"gewone weg"
Openbaar domein	Privaat domein	Openbaar domein	Privaat domein	Openbaar domein	Openbaar domein
Gemotoriseerd verkeer	Gemotoriseerd verkeer	Voetgangersverkeer	Voetgangersverkeer	Voetgangersverkeer	Gemotoriseerd verkeer
				• Doorsteek verkaveling • gemeentelijk pad • bospad • vml. spoorweg (vaak provincie) • jaagpad (vaak W&Z) • ...	• Gemeenteweg • Gewestweg maar ook jaagpad, boswegen, ...

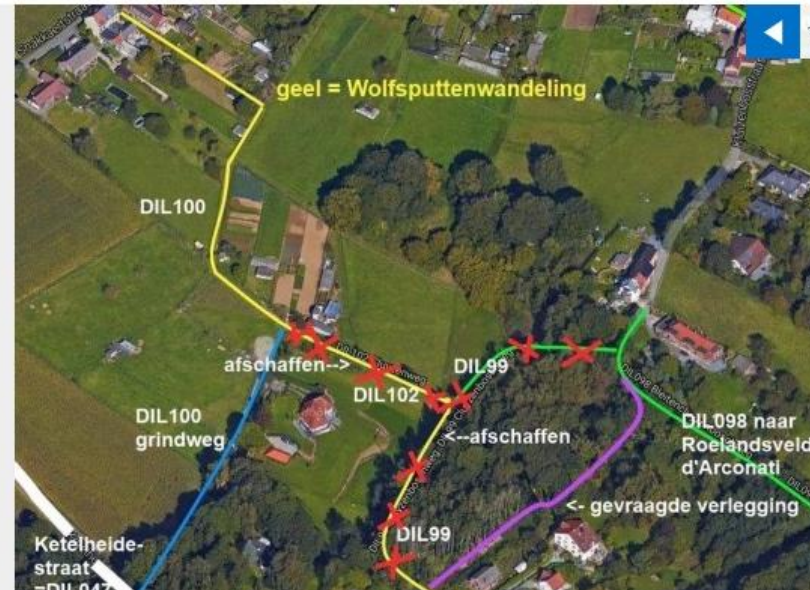
trage wegen

CONTEXT

Waarom een nieuw decreet gemeentewegen?

- toenemende aandacht voor trage wegen
- tal van problemen op terrein
- wet op de Buurtwegen is verouderd
- gemeenten ontbreken eenvoudige instrumenten om op te treden
- streven naar geïntegreerde procedures

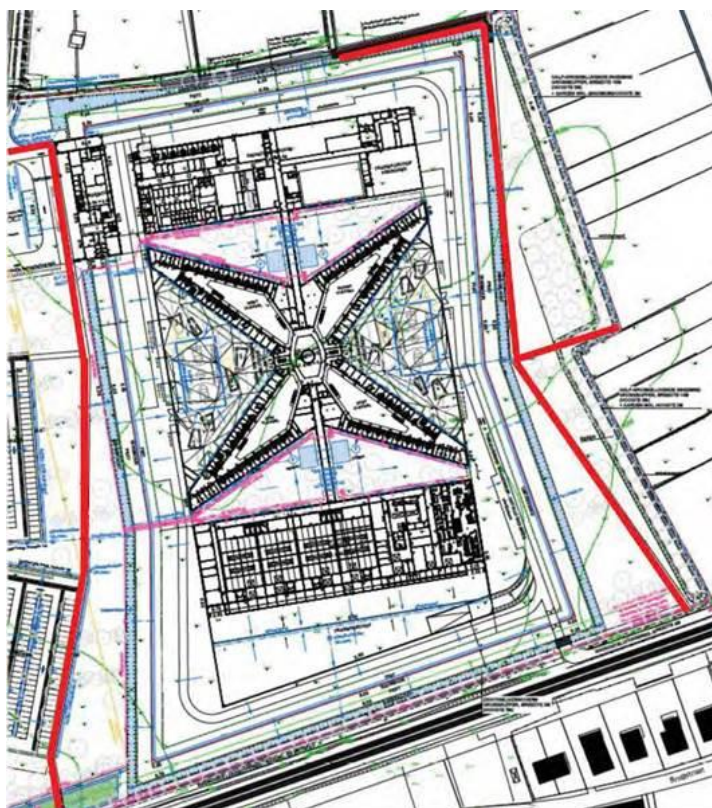
DOELSTELLINGEN voor een nieuw decreet

- 1° vereenvoudigde procedures, met maximale inschakeling van bestaande instrumenten;
- 2° administratieve lastenverlaging;
- 3° subsidiariteit;
- 4° duidelijkheid en rechtszekerheid;
- 5° voldoende inspraak- en beroepsmogelijkheden voor derden;
- 6° krachtdadige instrumenten voor handhaving en beheer.

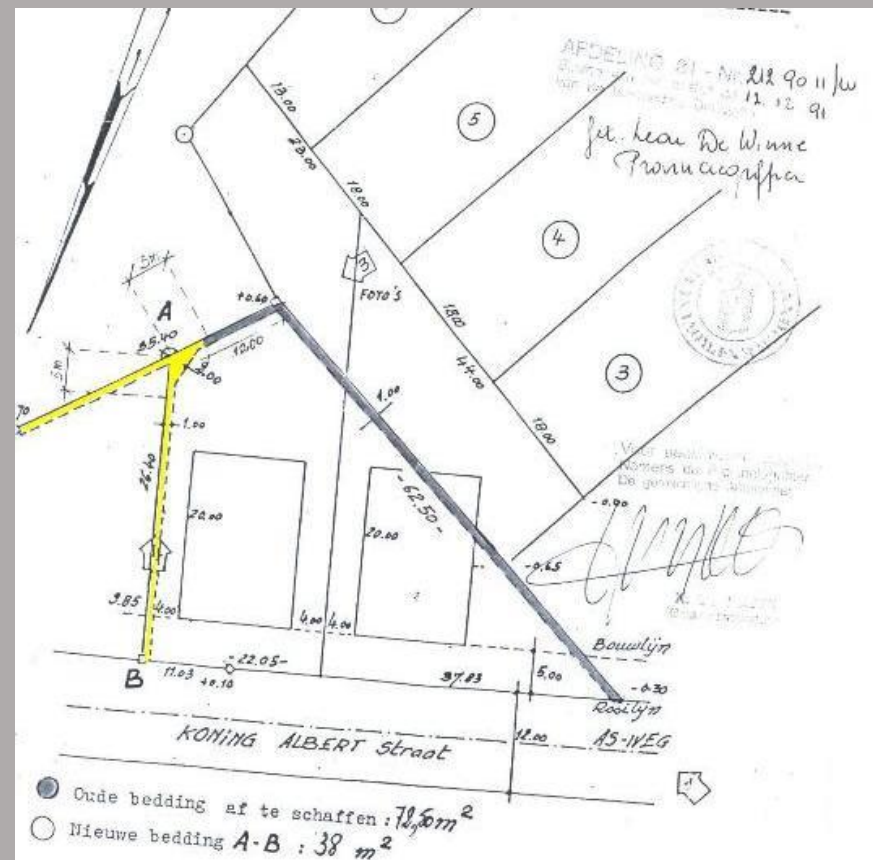
KRACHTLIJNEN

- geïntegreerde benadering op basis van lokaal beleidskader en actieplannen;
- geïntegreerde procedures voor de aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen;

RUP gevangenis kan voetwegen niet verleggen

Verkavelingsaanvraag kan de voetweg niet verleggen

KRACHTLIJNEN

- geïntegreerde benadering op basis van lokaal beleidskader en actieplannen;
- geïntegreerde procedures voor de aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen;
- oplossing voor problematiek van het langdurige publieke gebruik of niet-gebruik van wegen;
- uniforme en eenvoudige instrumenten van beheer en handhaving voor lokale besturen.

INDELING DECREET

1. Algemene bepalingen en definities
2. Gemeentelijke beleidskader en actieplannen
3. Aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen
4. Afpaling en beheer van gemeentewegen
5. Gemeentelijk wegenregister
6. Handhaving
7. Wijzigingsbepalingen
8. Slotbepalingen

ALGEMENE BEPALINGEN & DEFINITIES

HOOFDSTUK 1

Art. 1 – Art. 5

- definities
- doelstelling = structuur, samenhang en toegankelijkheid van gemeentewegen vrijwaren en verbeteren
- 5 belangrijke **principes** bij wijziging aan het wegennet
- mogelijkheid tot subsidies voor de opmaak van een gemeentelijk beleidskader en actieplannen

GEMEENTELIJK BELEIDSKADER & ACTIEPLANNEN

HOOFDSTUK 2

Art. 6 – 7

- **Gemeentelijk beleidskader en afwegingskader**
 - CBS besluit tot opmaak beleidskader & participatietraject
 - Gemeenteraad: voorlopige vaststelling beleidskader & goedkeuring participatietraject
 - Inspraak via openbaar onderzoek en minstens 1 participatiemoment
 - Advies van dpt. MoW en provincie
 - Gemeenteraad: definitieve vaststelling
- Actieplannen ter uitvoering

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 1. Algemene beginselen

Art. 8 - 12

- altijd **goedkeuring gemeenteraad** vereist
- bij verplaatsing blijft het bestaande tracé toegankelijk tot opening van het nieuwe tracé
- alle beslissingen houden rekening met principes en doelstellingen (art. 3-4) en gem. kader (art. 6)
- wijzigingen aan wegennet vereist altijd een (wijziging van) gemeentelijk rooilijnplan
- dit kan ook geïntegreerd worden in een RUP of vergunningsprocedure

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 1. Algemene beginselen

Art. 13 - 15

- Gemeentewegen kunnen enkel “verdwijnen” door bestuurlijke beslissing (art. 8)
- Procedure voor verzoekschrift voor
 - opname als gemeenteweg na 30 jaar gebruik
 - opheffing na 30 jaar niet-gebruik
- Mogelijkheid voor “contractuele wegen” via overeenkomsten met eigenaars en gebruikers voor bepaalde duur (max. 29 jaar)

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 2. Procedurele bepalingen over gemeentelijke rooilijnplannen

Art. 16 - Art. 19

- Inhoud (wijziging) rooilijnplan wordt bepaald
 - huidige en toekomstige rooilijn
 - aangevuld met berekening min/meerwaarde
- Procedure
 - voorlopige vaststelling ontwerp (gem.raad)
 - openbaar onderzoek (30 dagen)
 - advies deputatie en dpt MoW
 - definitieve vaststelling (gem.raad)
- Beroepsmogelijkheid (zie art. 24)
 - binnen de 30 dagen
 - voor bezwaarindieners en adviesinstanties

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 3. Procedurele bepalingen over de opheffing van gemeentewegen

Art. 20 - Art. 23

- Vrij gelijkaardige procedure

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 4. Beroepsprocedure tegen een gemeentelijk rooilijnplan en tegen de opheffing van een gemeenteweg

Art. 24 – 25

- Annulatieberoep bij Vlaamse Regering mogelijk
- Beroep schorst de uitvoering van het rooilijnplan (of de opheffing ervan)
- Beroep kan ingesteld worden door
 - bezwaarindieners
 - college aanpalende gemeenten
 - dpt Mow en provincie
- Dossiervergoeding 100 euro
- Beslissing Vlaamse Regering binnen 90 dagen (termijn van orde)

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 5. Realisatie van gemeentewegen

Art. 26 -27

- Rooilijnplan verplicht gemeente tot realisatie van de gemeenteweg
- Bij nieuwe wegen → verplichting tot verwerving (aankoop – onteigening – gratis grondafstand)
- Bij verplaatsingen doorgangen op privaat domein → automatisch recht van doorgang (aankoop blijft mogelijk)
- art 27 biedt rechtsgrond voor onteigeningen

AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING & OPHEFFING

HOOFDSTUK 3

AFDELING 5. Realisatie van gemeentewegen

Art. 28 -29

- Wijzigingen aan het wegennet geven aanleiding tot waardevermindering of –vermeerdering
- Berekening gebeurt door landmeter-expert
- Art 28 bevat enkele principes voor berekening, die de gemeente kan verfijnen in reglement.
- Berekeningen moeten opgenomen worden in tabel bij het rooilijnplan (in openbaar onderzoek) – zie art. 16§3 en 20§3)
- Bij opheffing weg → voorkeursrecht aankoop voor de aangelanden

AFPALING & BEHEER VAN GEMEENTEWEGEN

HOOFDSTUK 4

AFDELING 1. Afpaling van gemeentewegen

Art. 30 – 33

- Afpaling door landmeter-expert
- Geschil te betwisten voor de bevoegde rechtbank
- Kosten voor afpaling ten laste van de gemeente

AFPALING & BEHEER VAN GEMEENTEWEGEN

HOOFDSTUK 4

AFDELING 2. Beheer van gemeentewegen

Art. 34 – 37

- Gemeente belast met beheer gemeentewegen
 - Onderhouds- en herstelwerkzaamheden
 - Weghalen van versperringen, takken, borden...

AFPALING & BEHEER VAN GEMEENTEWEGEN

HOOFDSTUK 4

AFDELING 2. Beheer van gemeentewegen

Art. 34 – 37

- **Gemeente belast met beheer gemeentewegen**
 - **Onderhouds- en herstelwerkzaamheden**
 - **Weghalen van versperringen, takken, borden...**
- Aangelanden zijn verplicht de vrije doorgang te verzekeren
- Mogelijkheid tot indienen verzoekschrift tot heropening/herwaardering bij onbruik
- Gemeenten kunnen een reglement opstellen voor toegang, gebruik of beheer te regelen.

GEMEENTELIJK WEGENREGISTER

HOOFDSTUK 5

Art. 38

- Gemeentelijk wegenregister = gemeentelijk gegevensbestand met alle administratieve en gerechtelijke beslissingen
 - over rooilijnen en rooilijnplannen
 - over aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing

- Publiek raadpleegbaar via gemeentehuis en website

HANDHAVING

HOOFDSTUK 6

AFDELING 1. Verbodsbepalingen

Art. 39 - verbodsbepalingen

- Wijzigen, verplaatsen of opheffen van gemeentewegen
- Inname van gemeentewegen
- Toegang, gebruik of beheer van een gemeenteweg belemmeren
- Werken uitvoeren op of schade toebrengen aan

AFDELING 2. Bestraffing

Art. 40

- mogelijk via GAS – regelgeving
- mogelijk via bestuurlijke maatregelen (zie verder)

HANDHAVING

HOOFDSTUK 6

AFDELING 3. Bestuurlijke maatregelen

Onderafdeling 1. Last tot herstel

Art. 41- 43

- College kan een “**last tot herstel**” opleggen
 - te nemen herstelmaatregelen
 - tijds kader voor uitvoering herstel
 - (eventueel) kosten bij toepassing van bestuursdwang

- Iedere benadeelde van overtredingen kan het college verzoeken tot opleggen van een last tot herstel aan de overtreder

HANDHAVING

HOOFDSTUK 6

AFDELING 3. Bestuurlijke maatregelen

Onderafdeling 2. Bestuursdwang

Art. 44 – 47

- College kan de opgelegde “last tot herstel” door “**bestuursdwang**” ten uitvoer te leggen
 - de kosten worden verhaald op de overtreder
 - verzet mogelijk (30 d)
 - college (of aangewezen personen) hebben toegang

HANDHAVING

HOOFDSTUK 6

AFDELING 3. Bestuurlijke maatregelen

Onderafdeling 3. Dwangsom

Art. 48 – 51

- College kan een **dwangsom** opleggen bij niet (tijdige) uitvoering van de opgelegde “last tot herstel”
 - nooit gelijktijdig met “bestuursdwang”
 - college stelt dwangsom vast (met maximumbedrag indien dwangsom / dag)
- Verbeurde dwangsommen komen toe aan de gemeente (30 d)

HANDHAVING

HOOFDSTUK 6

AFDELING 3. Bestuurlijke maatregelen

Onderafdeling 4. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 52

- De besluiten van het college zijn onderhevig aan het bestuurlijk toezicht
- en kunnen bestreden worden bij de Raad van State

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 53 – 54 en art. 69: wijzigingen aan het wegennet kunnen ook gebeuren via **ruilverkaveling** of **landinrichting**

- procedures van dit voorstel van decreet zijn niet van toepassing
- de algemene principes (art. 3-4) en afwegingskader (art. 6) wél

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 55-63: Wijziging Rooilijnendecreet

- alle bepalingen inzake gemeentewegen worden geschrapt
- (art 61) de afwijkingsbepaling voor verbouwingen aan gebouwen indien getroffen door de rooilijn – bv. rond 14cm isolatie – wordt overgebracht naar de VCRO

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 64-68: Wijziging VCRO

- opnemen definitie rooilijn(plan)
- opnemen rooilijnplan in een RUP (samenstelling)
- (art. 66) inkanteling bouwverbod obv ontwerp-rooilijnplan (uit Rooilijnendecreet)
- (art 67) inkanteling van de afwijkingsbepaling voor verbouwingen aan gebouwen indien getroffen door de rooilijn – bv. rond 14cm isolatie (uit Rooilijnendecreet)
- (art. 68) rechtzetting fout in VCRO ivm opheffing rooilijnplannen door gewestplanwijzigingen

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 70-79: Wijzigingen aan het Decreet Omgevingsvergunning

- Art. 70: Altijd openbaar onderzoek vereist bij vergunningsaanvragen met wijzigingen wegens
- Art. 71: Bevoegdheid gemeenteraad inzake wijzigingen aan wegens in kader van vergunningsaanvragen:
 - College moet de raad samenroepen
 - Raad spreekt zich uit over ligging, breedte en uitrusting en eventuele opname in openbaar domein
 - Raad houdt rekening met art. 3 en 4 van VVD
 - Raad kan voorwaarden en lasten opleggen

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 70-79: Wijzigingen aan het Decreet Omgevingsvergunning

- Art. 72-73 en 75: invoeren beroepsmogelijkheid tegen (stilzwijgende) beslissing van de gemeenteraad
 - Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de Vlaamse Regering tegen (stilzwijgende) beslissing
 - Binnen een termijn van 30 dagen
 - Gelijktijdig beroep tegen de vergunningsbeslissing (bij de deputatie) – beslistermijn wordt opgeschort
 - VlaReg beslist binnen 90 dagen (termijn van orde)
 - VlaReg kan enkel besluit vernietigen (niet in de plaats treden) /:
art.8 VVD

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 70-79: Wijzigingen aan het Decreet Omgevingsvergunning

- Art. 74 - 77: autonomie gemeenteraad
 - Enkel vergunning mogelijk na positief besluit van de gemeenteraad (/ / art 8) – ook in beroepsprocedures
 - Bij “stilzitten” van de gemeenteraad
 - >> eenmalige vergoeding van 5.000 euro
- Art. 78-79: voorwaarden en lasten
 - Vergunningverlenende overheid moet de voorwaarden en lasten van de raad overnemen

WIJZIGINGS-BEPALINGEN

Art. 53 - 83

HOOFDSTUK 7

Art. 80 – 83 Technische wijzigingen

SLOTBEPALINGEN

HOOFDSTUK 8

AFDELING 1. Opheffings- en overgangsbepalingen

Art. 84 - 91

- Wet op de buurtwegen wordt opgeheven
 - Incl. uitvoeringsbesluit openbaar onderzoek
 - Incl. provinciale reglementen
 - alle rooi(lijn)plannen behouden hun rechtskracht
- Alle gemeentelijke wegen en buurtwegen worden van rechtswege “gemeenteweg”
- Alle rooilijnplannen behouden hun rechtskracht
- Lopende procedures inzake rooilijnplannen en vergunningen worden afgerond volgens oude regelgeving

SLOTBEPALINGEN

HOOFDSTUK 8

AFDELING 2. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 92

Het decreet treedt in werking op 1 september 2019

Art. 68 treedt in werking op de 10de dag na bekendmaking

Vlaams
Parlement

